

**UCHWAŁA Nr VII/42/2019**  
**RADY MIASTA RYPIN**  
**z dnia 25 marca 2019 roku**

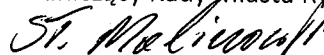
w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2018.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U z 2018r. poz. 994 z późn. zm<sup>1.</sup>) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 998 z późn. zm.<sup>2.</sup>/ uchwala się, co następuje:

**§ 1** Przyjąć sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2018 stanowiące załącznik do uchwały.

**§ 2.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Rypin



Sławomir Malinowski

<sup>1</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018r. poz.100, poz.1349, poz.1432, poz.2500.

<sup>2</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018r. poz. 1076, poz. 1544, poz. 2245.

## **UZASADNIENIE**

Zgodnie ze Statutem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie jest podmiotem właściwym do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 998 ze zm./

W terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada gminy , biorąc pod uwagę powyższe potrzeby, uchwała gminne programy wspierania rodziny. Przedstawione radzie gminy sprawozdanie jest więc spełnieniem ustawowego obowiązku.

**Przewodniczący**  
**Rady Miasta Rypin**  
*S. Malinowski*  
**mgr Sławomir Malinowski**

Załącznik do Uchwały Nr VII/42/2019  
Rady Miasta Rypin  
z dnia 25 marca 2019 roku

**Sprawozdanie  
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie  
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej  
w 2018 roku**

Zgodnie ze Statutem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie jest podmiotem właściwym do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 998/

W terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada gminy, biorąc pod uwagę powyższe potrzeby, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 998/ przedstawiam sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasta Rypin w 2017 roku.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek ten jednostki samorządu realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

**ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

**1). Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.**

W 2018r. w Gminie Miasta Rypin nie funkcjonował program wspierania rodziny.

**2). Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.**

Asystenci rodziny zatrudnieni przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w 2018 roku nie uczestniczyli w szkoleniach finansowanych ze środków gminnych.

**3). Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:**

**a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w ramach realizacji tego zadania w przeciągu 2018 r. na podstawie umowy zlecenia /w różnych okresach czasowych/ zatrudnił 3 asystentów rodziny, zaś od 1 lipca 2018r. jednego asystenta w ramach umowy o pracę, na pełen etat.

Wszyscy zatrudnieni asystenci rodziny spełniają wymagania określone w ustawie, złożyli wymagane oświadczenia, a ich zakresy obowiązków zawierały wszystkie zadania wymienione w ustawie.

Zatrudnieni asystenci jednocześnie nie łączą obowiązków z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy i nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

Asystenci rodzin objęli wsparciem łącznie 29 rodzin (w tym 65 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Asystent rodziny to rozwiązanie, które w założeniu ma pełnić inną rolę niż pracownik socjalny. Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb.

Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązkach rodzicielskich.

Asystent wspiera rodziny wychowujące dzieci, zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadrzędnym celem jego pracy jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Jego praca wspomaga rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny – rodziców i dzieci, czemu sprzyja indywidualne podejście do rodziny i jej problemów.

Do zakresu czynności asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.
2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych.
6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.
7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin.

8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.
11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych.
12. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.
13. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci oraz realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860);
14. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną.
15. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodzin.
16. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.
17. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.
18. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.
19. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i/lub grupą roboczą funkcjonującym na terenie miasta Rypina oraz innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.
20. Udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej.
21. Pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych.
22. Współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrożeniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia,
23. Współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczenia patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych.

W 2018r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie złożył wniosek o dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2018 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej i otrzymał dofinansowanie w wysokości 17 962,00 zł.

Całkowity koszt zadania wyniósł 52 500,00 zł. Kwota 34 538,00 zł stanowiła wkład własny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w 2018r. zatrudniał psychologa oraz prawnika. Udzielali oni bezpłatnych porad i konsultacji do których miały dostęp rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Rodziny też miały możliwość wziąć udział w projekcie „Rodzina w centrum” realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie. Program miał na celu zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin, a także rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz wzmocnienie kompetencji rodzicielskich i kompensowanie braków u dzieci. Z terenu Miasta Rypin w projekcie wzięło udział 55 osób.

**b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.**

Rodziny wspierające stanowią instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Gmina może spróbować zaktywizować lokalne otoczenie rodziny w celu udzielenia pomocy rodzinie. Problemy opiekuńczo – wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Współpraca z rodziną wspierającą może dotyczyć różnych aspektów życia, takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzenia czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, udzielanie wskazówek dotyczących wychowania dzieci, ale również takich wydawałoby się oczywistych dla rodziny spraw, jak nauka gotowania, sprzątnięcia, utrzymywania higieny osobistej czy racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Rodzina wspierająca powinna współpracować z asystentem rodziny. Pełnienie roli rodziny wspierającej jest nieodpłatne. Niemniej gmina ma obowiązek zawrzeć umowę z rodziną, w której zostaną zdefiniowane koszty, które podlegają zwrotowi.

Pracownicy informowali o możliwości pełnienia funkcji rodziny wspierającej, jednak nie było zainteresowania rodzin w tej sprawie.

W 2018r. w ramach tego zadania na terenie Gminy Miasta Rypin nie szkolono rodzin wspierających i nie podpisano ani jednej umowy.

**c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci –**

Na terenie Gminy Miasta Rypin nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na terenie Gminy Miasta Rypin funkcjonują dwie placówki wsparcia dziennego, w formie Świetlic Terapeutycznych, które zostały utworzone i funkcjonują w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Celem działania Świetlic jest wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez objęcie dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, terapeutycznymi i edukacyjnymi, zmierzającymi do zaspokojenia niezbędnych potrzeb dzieci oraz zapobieganie sytuacjom wykluczenia społecznego przez ich integrację ze środowiskiem.

**4) Finansowanie:**

**a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.**

W 2018 r. asystenci nie uczestniczyli w szkoleniach finansowanych przez gminę

**b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające.**

W 2018 r. nie było rodzin wspierających.

**5) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.**

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 50 % w trzecim i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka.

Na realizację tego zadania w 2018r. poniesiono koszty w wysokości 161 171,78 zł w tym:

- rodzinna piecza zastępcza – 45 905,70 zł
- instytucjonalna piecza zastępcza – 115 266,08 zł.

W pieczy zastępczej w 2018r. , gdzie Gmina była zobowiązana do współfinansowania pobytu, przebywało 17 dzieci, w tym:

- instytucjonalna piecza zastępcza /placówka opiekuńczo wychowawcza/ - 6 dzieci
- rodziny spokrewnione – 2 dzieci
- niezawodowe rodziny zastępcze – 2 dzieci /w tym 1, które do września przebywało w zawodowej rodzinie zastępczej/
- zawodowe rodziny zastępcze – 7 dzieci.

**6) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3.**

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie sporządzał i przekazywał sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zgodnie z terminami.

**7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.**

Pracownik socjalny we współpracy z asystentami rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W swojej codziennej pracy pracownicy socjalni Ośrodka kładą duży nacisk na rozpoznawanie i jak najszybszą interwencję w rodzinach zagrożonych kryzysem, współpracując w tym zakresie w szczególności ze szkołami, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi i społecznymi, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie, dzielnicowymi, psychologiem, czy pracownikami służby zdrowia.

**Potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na 2019r.**

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny.
2. Zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
3. Kontynuacja zatrudnienia asystentów rodziny i zapewnienie środków finansowych na ten cel.

4. Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny oraz pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
5. Rozwój poradnictwa psychologicznego i prawnego dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

**Przewodniczący  
Rady Miasta Rypin**  
*St. Malinowski*  
**mgr Sławomir Malinowski**

Przygotowała:

*MK*  
Kierownik Miejskiego Ośrodka  
Pomocy Społecznej w Rypinie  
organizator pomocy społecznej  
mgr Marta Kubas-Tredewicz